

Matematikos korespondentas

Algirdas Ažubalis

Straipsnyje apžvelgiama J. Norkevičiaus — publicisto, rašiusio matematinio švietimo klausimais, gyvenimas ir veikla.

Kaip ir viskas niūriuoju sovietinės okupacijos laikotarpiu, taip ir švietimas, mokykla buvo sovietiskai ideologizuoti, tikintis per švietimo institucijas išugdyti ištikimus sovietinius piliečius patriotus. Tai iš dalies ir pavyko padaryti... Tačiau šio laikotarpio negalima „nurašyti“, kaip visiškai juodo, niūraus, beviltiško. Juk ir tada mūsų žmonės gyveno, mokėsi, dirbo. Matematikos mokymo, jos mokslo vystymosi srityje Lietuvoje tuo laikotarpiu pasiekta ženklių laimėjimų. Į tuos laimėjimus savo kuklų, bet svarų indėlį įnešė ir buvęs vienintelio tuo metu mokytojų laikraščio su, savaimė aišku, ideologizuotu pavadinimu — „Tarybinis mokytojas“ (nuo 1989 m. „Tėvynės šviesa“, nuo 1992 m. „Dialogas“) korespondentas Julius Norkevičius, šių metų rudenį švenčiantis savąjį 70-mečio jubiliejų.

Julius Norkevičius gimė 1932 metų spalio 4 dieną Telšiuose. 1952 m. jis baigė Telšių pedagoginę mokyklą, įgydamas pradinį klasių mokytojo kvalifikaciją, ir tų pačių metų rudenį įstojo į Klaipėdos mokytojų instituto Matematikos-fizikos skyrių, norėdamas įgyti septynmetės mokyklos mokytojo diplomą. Po nesotaus I semestro metams išėjo padirbėti į Kretingos rajono Kartenos vidurinę mokyklą. Susitaupęs lėšų, po metų vėl grįžo į institutą ir jį baigė. Nuo 1955 iki 1961 m. dėstė matematiką Rietavo vidurinėje mokykloje. Čia dirbdamas, ėmė rašyti straipsnius į rajono laikraštį bei į „Tarybinį mokytoją“. Pastebėjus jo žurnalistinius gabumus, Švietimo ministro įsakymu

buvo perkeltas į „Tarybinio mokytojo“ redakciją. Čia dirbdamas neakivaizdiniu būdu baigė Vilniaus pedagoginį institutą (matematikos spec.). 1978 m. jam buvo suteiktas Nusipelnusio mokytojo vardas. Mokytojų laikraščio redakcijoje J. Norkevičius išdirbo per 30 metų — iki 1992 m.

Lietuvos matematikos didaktikos raidai savo darbo mokytojų laikraštyje metu J. Norkevičius turėjo labai didelę įtaką. Judrus, operatyvus, mokantis bendrauti su žmonėmis, visada pasirengęs vykti į bet kurį Lietuvos kampelį, gerai išmanantis pradinių klasių ir matematikos mokytojo darbo problematiką žurnalistas pats paskelbė straipsnių, kurie įnešė nemažą indėlį į matematinės didaktinės minties vystymąsi. Ypač vertingi matematikos didaktikai J. Norkevičiaus straipsniai yra įtraukti į bibliografinio leidinio „Spaudos metraštis“ skelbiamus vertingiausių lietuviškų straipsnių sąrašus. Tokių straipsnių J. Norkevičius parašė 10. Nemaža straipsnių, įtrauktų į minėtus sąrašus, jis parašė su kitais autoriais: su E. Masiulienė — 6, su J. Teišerskiu — 4, su A. Lepeškevičiumi — 2, su D. Audickaite ir J. Motiejausku — 1. O kiek straipsnių nėra įtrauktų į minėtą bibliografinį leidinį? Apie tai gali pasakyti tik pats J. Norkevičius. Kadangi 2 kartus per savaitę išeinantį didelės apimties mokytojų laikraštį reikėdavo užpildyti, o kitų autorių straipsnių nepakakdavo, etatiniai korespondentai dažname numeryje turėdavo spausdinti po kelis savo straipsnius. Paprastai mažiau vertingus jie pasirašydavo slapyvardžiais. Populiariausi J. Norkevičiaus slapyvardžiai: Julius

Kontrimas, B. Viktoraitis, R. Šaltenytė, I. Karklaitis, J. Norkaitis, S. Abišala, S. Kvaraciejus ir kt.

Nežiūrint į to laikotarpio sąlygotą kai kurių straipsnių ribotumą, J. Norkevičiaus geriausieji straipsniai įeina į Lietuvos matematinės minties istorijos lobyną. Pamiršti laikraščių komplektuose, jie gal ir atrodo esą dabar niekam nebereikalingi. Tačiau giliau mąstančiam matematikos mokytojui ir dabar, ir ateityje iš jų bus galima pasisemti patirties, reikalingos spręsti amžinoms didaktinėms problemoms. Be to, šie straipsniai yra ir paminklas Lietuvos matematikos mokytojams, kurie anais nelengvais metais skatino matematinę mintį ir parengė gražų Lietuvos matematikų ir kitų inteligentų būrį.

J. Norkevičius skatino rašyti laikraštyje jo pastebėtus gerus mokytojus. Aišku, kol atsidurdavo laikraščio puslapiuose, visi mokytojų straipsniai matematikos didaktikos klausimais pereinavo per jo rankas. J. Norkevičius parengė ir pirmąjį laikraščio matematinį puslapį (1988 08 23).

Be matematikos didaktikos, jam rūpėjo ir visi kiti mokyklų darbo klausimai. Kauno r. Babtų vidurinėje mokykloje jis organizavo pedagogų seminarą, kuris veikė apie 20 metų ir į kurį atvažiuodavo vis nauji pedagogikos specialistai. Parengė šia tema ir specialų laikraščio puslapį (1989 07 01). Buvo vienas iš Žemaitijos pedagogų kasmetinių tradicinių vakaronių organizatorių. Su pedagogų delegacijomis daug keliavo po buvusią SSRS.

„Nauja šluota“ iš laikraščio redakcijos J. Norkevičių iššlavė vos sulaukusį 60-mečio. „Priglaudė“ vėliau bankrutavusi „Diena“. Po jos bankroto J. Norkevičių „atrado“ kitas „deimančiukų“ ieškotojas, mokantis vertinti dirbančius žmones, VGTU rektorius prof. habil. dr. E. K. Zavadskas. Ir štai jau keletą metų J. Norkevičius redaguoja VGTU laikraštį „Inžinerija“. Nors dirbdamas šį darbą J. Norkevičius nebėra taip glaudžiai susijęs su vidurinės mokyklos problematika, jis ir dabar švietimo klausimais rašo Lietuvos spaudoje.

Tad dar ilgų metų ir lengvos plunksnos jam!

I N F O

Mieli mokytojai ir moksleiviai,

2002 metais TEV leidykla išleido XI klasės matematikos vadovėlį ir uždavinyną. Kitais metais pasirodys ir XII klasės matematikos vadovėlis. Šias knygas rengia autorių grupė: Kornelija Intienė, Antanas Skūpas, Vilius Stakėnas, Eugenijus Stankus ir Vladas Vitkus.

Nors rašydami knygas, parinkdami uždavinius autoriai labai stengiasi atsižvelgti į įvairias nuomones ir atsakyti į visus klausimus, neaiškumų ir klaidų ar klaidelių vis tiek lieka. Tai, kas tobula, neatsiranda iš karto!

Aptikę netikslumų ir klaidų arba tiesiog negalėdami rasti vadovėlyje atsakymo į jiems rūpimą klausimą skaitytojai, aišku, pyksta ir bara autorius. Pelnytai! Mes norėtume pasiūlyti kitą — geresnę išeitį iš tokios padėties. Isteigėme matematikos vadovėlių XI–XII klasėms svetainę.

Svetainės adresas <http://www.mif.vu.lt/matinf/vadov/prad.htm>

Apsilankykite joje, rašykite, klauskite.